

Clypeus Theologiæ Thomisticæ

In Tres Partes Divisus, Et Quinque Voluminibus Comprehensus

Tractatus de Sacramentis in genere, de Baptismo, de Confirmatione, de
Eucharistia, de Pœnitentia, de Extrema-Vnctione, de Ordine & de
Matrimonio

Gonet, Jean-Baptiste

Coloniae Agrippinae, 1671

§. I. Conclusio affirmativa statuitur,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77185](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77185)

joco aut irrisione, vel fictè & mendaciter totum id exterius peragatur. Unde omnes Catholici Doctores fatentur ad valorem sacramenti exigi aliquam intentionem ministri, sed difficultas est, utrum ad valorem sacramenti sufficiat intentio faciendi solum actum externum, vel requiratur necessario intentio faciendi illum ut sacramentalem, id est ut Christus eum instituit, referendo illum ad finem institutionis, & volendo illum quia institutum, & prout institutum?

15. In casus difficultatis resolutione, Catharinus, Salmeronius, Scribonius, Pasqualigus, & alii, quos refert & citat Martinez à Prado hic dubio 7. existimant ad valorem sacramentorum sufficere quod verba modo serio proferantur, prout solet fieri ab Ecclesia, absque alia intentione interna, quam serio proferendi verba, & adhibendi materiam sacramenti. Sententia tamen opposita, asserens ad valorem sacramenti necessariam esse intentionem faciendi sacramentum formaliter, seu ut est quædam cæremonia sacra à Christo instituta, communis est apud Theologos, tam domesticos, quam extraneos, quorum alii Catharini sententiam ut hæreticam, alii ut erroneam, alii verò saltem ut temerariam proscribunt.

§. I.

Conclusio affirmativa statuitur.

Dico igitur: Ad valorem sacramenti non sufficit in ministro intentio faciendi solum actum externum, sed requiritur insuper intentio faciendi illum ut sacramentalem.

16. Probatum primò: Concilium Florentinum in decreto unionis, & Tridentinum sess. 7. Can. 11. definiunt ad valorem sacramenti requiri in ministro intentionem faciendi quod facit Ecclesia: Sed quod facit Ecclesia non solum est apponere materiam, & verba exterius proferre, hoc enim extra Ecclesiam fieri potest à pagano, sed his conficere cæremonium sacram: Ergo ad valorem sacramenti necessaria est in ministro intentio faciendi sacramentum formaliter.
17. Confirmatur: Concilia citata definiendo requiri ad valorem sacramenti materiam & formam, etiam definiunt requiri voluntatem applicandi materiam, & proferendi verba; actus enim exterior, & volitio illius, pro eodem reputantur: Sed ultra materiam & formam definiunt esse necessariam intentionem ministri: Ergo per talem intentionem, aliquam aliam intelligunt, præter eam quæ ad exteriorem verborum prolationem, & materię applicationem requiritur.
18. Confirmatur ampliùs: Tridentinum sess. 14. c. 6. & Can. 9. definit pœnitentiam non manere absolutum, nec perfici sacramentum, si sacerdos animus serio agendi, & vere absolvendi desit: Ergo ultra exteriorem prolationem verborum, serio quoad exteriùs factam, requiritur interior animus absolvendi, & perficiendi sacramentum.
19. Probatum secundò ex ipsa institutione sacramentorum, in qua inclusa videtur intentio interior faciendi sacramentum: nam Ioan. 20. instituitur pœnitentia, his verbis: *Quorum remiseritis peccata* &c. quibus sacerdotes instituuntur iudices, & ipsis confertur potestas remittendi peccata; atque adeò sacerdos absolvens profert sententiam ut iudex, & peccata remittit: At sententia à iudice prolata sine interiori intentione, valida non est, neque debitum remittitur sine intentio-

A ne interiori remittendi, quamvis exterius seculi proferatur sententia, & debitum dicatur remitti: Ergo ad rationem sacramenti pœnitentiæ, quæ est serio prolationem verborum, interior intentio requiritur. Similiter in Eucharistiæ institutione Christus Lucæ 22. dixit, *Hoc facite in meam commemorationem*, quod sine interiori intentione fieri nequit. Et de Extrema Unctione Iacobi, dicitur: *Inducat Presbyteros Ecclesiæ, & orant super eum*: oratio autem intentionem internam requirit. De Matrimonio etiam constat, nam sine interiori consensu non conficitur, & idem de aliis sacramentis.

B Tertiò suaderi potest conclusio ratione D. Thomæ hic art. 8. Minister potest operari vel nomine proprio, vel nomine Christi, v. g. infantem ablueri, similiter potest verba proferre nomine Christi, aut proprio; nam tam ablutio, quam verborum prolatio, indifferentia sunt, cum utroque modo ponantur. Deinde, actiones exteriores indifferentes sunt ex se, ut sint aliquid merè naturale, & ut sint quid sacramentale: Ergo ponantur utrumque quid sacramentale, debet determinari ab intentione ministri, & consequenter ultra intentionem illa ponendi serio quod exterius, debet adesse alia intentio, nimirum exercendi nomine Christi, ut quid sacramentale.

§. II.

Mens Divi Thomæ aperitur.

Rationi dubitandi de mente D. Thomæ, fundamentum præbent verba quæ habet hic art. 8. ad 2. ubi ait: *Quidam dicunt quod requiritur mentalis intentio in ministro, quæ si desit, non perficitur sacramentum*; sed hunc defectum in pœnitentiis, qui habent intentionem accedendi ad sacramentum, supplet Christus qui interius baptizat, in adultis autem, qui intendunt sacramentum suscipere, supplet illum defectum fides & devotio. Sed hoc solum potest dici quantum ad ultimum effectum qui est pœnitentia à peccatis, sed quantum ad effectum qui est in hoc sacramentum, scilicet quantum ad characterem, non videtur quod per devotionem accedentis possit suppleri, quia character nunquam imprimitur nisi per sacramentum. Et ideo alii melius dicunt; quod minister sacramenti agit in persona totius Ecclesiæ cum est minister. In verbis autem, quæ proferuntur, exprimitur intentio Ecclesiæ quæ sufficit ad perfectionem sacramenti, nisi contrarium exterius exprimat, ut parte ministri vel recipientis sacramentum. Quibus verbis S. Doctor manifestè videtur docere, ad

E valorem sacramenti non requiri in ministro intentionem faciendi sacramentum formaliter, sed sufficere solam applicationem materię, & verborum prolationem. Idem apertius adhuc tradere videtur in 4. dist. 6. quæst. 4. art. 2. quæstionem ad 2. ubi sic ait: *Alii dicunt quod in Baptismo & in aliis sacramentis, quæ habent in forma actum externum, non requiritur mentalis intentio, sed sufficit expressio intentionis per verba ab Ecclesia instituta, & ideo si forma servatur, nec aliud exterius dicitur quod sententiam contrariam exprimat, baptizatus est.*

Propter hæc testimonia Vazquez & Bernald. Doctores attribuant opinionem illam, quæ docet ad valorem sacramenti intentionem ministri non requiri, quapropter huic sententiæ nullam audent infligere censuram.

Nihilominus dicendum est, D. Thomam me-